

ÅRETS BYGGE

red@byggindustrin.se

Det gamla ångkraftverket har nått en ny kokpunkt

Kittlande åkattraktioner och digital teknik är huvudingredienserna i Västerås nya badanläggning Kokpunkten. Det är stans snart 100 år gamla ångkraftverk som byggts om till actionbad. Nu är Kokpunkten nominerad till Årets Bygge 2015.

MARGARETA REDLUND LÄNINGE
margareta@byggindustrin.se

Vem minns inte dåtidens trista simbassänger där man som barn lärde sig simma? Badhusen hade hög ljudvolym, var sterilt vitkalkade och de mest spännande inslagen var trampolinerna. Badhuset Kokpunkten i Västerås är raka motsatsen. Det är Sveriges enda actionbad och är häftigare än alla äventyrsbad tillsammans. Här använder man digital teknik och avancerade vattenrutschbanor som ger pirr i magen.

När Ångkraftverket i Västerås byggdes för knappt hundra år sedan gav det energi till industrin. Verksamheten lades ner 1992 och byggnaden kulturminnesförklarades några år senare. Peab

köpte fastigheten 1998 och började varsamt renovera tjänstebostäderna till bostäder, skola och kontorslokaler. 2004 inleddes arbetet med att skapa en upplevelsepunkt, en "reseanledning" som vd Håkan Östh, Kokpunkten Fastighetsaktiebolag, uttrycker det.

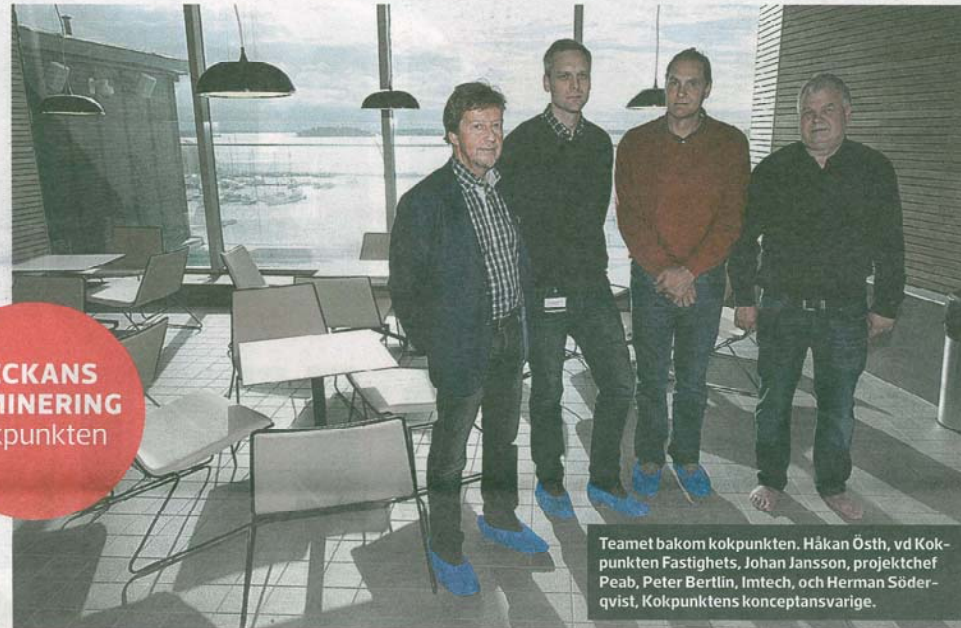
Tanken var egentligen helt galen, att bygga ett actionbad i en hundraårig byggnad med digital teknik i fuktig miljö. Ingen hade ens vågat tänka tanken. Men Peab såg möjligheten och vågade.

Fastigheten ligger strategiskt vid Mälaren mellan stadsdelarna Lillåudden och Öster Mälarstrand och är i dag en av Sveriges större

fastighetsutvecklingsprojekt. Kokpunkten är områdets fjärde genomförda etapp och ska på sikt kompletteras med konferensanläggning, gym, hotell, utställningar med mera, där Peab i varje etapp är initiativtagare, ägare och ansvarig för drift och underhåll. Med omkringliggande byggrätter uppgår hela projektet till 60 000 kvadratmeter.

När Peab skissade på hur badanläggningen skulle utformas var målet att skapa ett bad som inte liknade något annat. Ett första val var att inte anlita någon av de gängse bårdarkitekterna utan att gå utanför ramarna. Archus i Västerås fick uppdraget att svara för utformningen, vilket blev ett lyckokast. Resultatet är en hög, smal byggnad på totalt 7 200 kvadratmeter varav installationerna utgör endast 2 200 kvadratmeter. Det är ett unikt nyckeltal. Normalt är teknikutorna lika stora som de publika.

Kokpunkten är uppförd med platsgjuten betongstomme som ett hus i huset. Det är byggt på höjden, vilket medför ett badhus i åtta plan, varav merparten av ett plan är, näst intill, en enda stor installationsanläggning med plats för digital teknik, ventilationskanaler, eldragningar, kommandocentral för styrning av den digitala tekniken och för övervakning med 30 övervakningskameror.

VECKANS NOMINERING
Kokpunkten

Teamet bakom kokpunkten. Håkan Östh, vd Kokpunkten Fastighets, Johan Jansson, projektchef Peab, Peter Bertlin, Imtech, och Herman Söderqvist, Kokpunktens konceptansvarige.

Det gamla ångkraftverket är kulturminnesförklarat.

I teknikutrymmena går rör, kanaler och ledningar kors och tvärs och det hade varit en omöjlighet att klara alla dragningar utan en tredimensionell modell.

Installationstättigheten är extremt hög. För att inte dragningarna skulle kollidera var 3D-modellen ovärderlig. Den gjorde att alla i projektet förstod varandras utrymmebehov, berättar projektchef Johan Jansson, Peab.

Den digitala tekniken gör det möjligt att ständigt förändra inne i badet. Väggar, badar i skiftande ljus med palmer, sandstränder, vattenfall eller fiskar, i "biografen" simmar man in i en grotta, som ibland upplevs som ett akva-

attraktioner passar badet de flesta. Därtill är det handikappanpassat och har en så bra reningsteknik att slamvatten kan släppas ut i Mälaren utan att stans reningssystem belastas.

Projektet har varit utmanande på många sätt och har krävt stort engagemang och förståelse för helheten av alla inblandade. Redan från början insåg både byggherre, utförare och installatörer att här gällde det att samarbeta om projektet skulle kunna genomföras.

Alla parter satte sig på samma sida av bordet. Transparens och öppenhet genter mot alla inklusive Västerås stad och Länsstyrelsen var ett måste. Tydliga mål i både kvalitet och tid upprättades och vi jobbade som en enad kraft mot samma mål, säger Kokpunktens konceptansvarige Herman Söderqvist.

En annan framgångsfaktor var att platschefen jobbade mycket nära hantverkarna med ett tydligt ledarskap som tog till vara deras hantverkskunskaper. Elinstallatören Imtech lät unga, nyutbildade montörer göra installationerna.

Med relaxavdelning, ett flertal bassänger och häftiga

– Det var ett modigt val som föll väl ut eftersom de yngre gillar ny teknik och förstår den bättre än äldre arbetskraft, förklarar Peter Bertlin, Imtech.

Badet har inte gamla tiders ekande ljudmiljö tack vare snedställda, vinklade väggar och material med bra akustiska egenskaper.

Produktionskostnaden för Kokpunkten var beräknad till 370 miljoner kronor och när allt var klart hamnade man på det budgeterade beloppet nästan på kronan när. Tiden hölls också, och det med råge. Kostnaderna för bygg respektive installationer hamnar i stort sett lika. På sikt kommer den digitala tekniken att kunna kompletteras till exempel med hologram som gör att spöken kan uppträda vid halloween, hajgap skrämmas med sylvassa tänder eller att en stilla skärgårdsmiljö gör den badande avslappnad. ☺

Budgeten för Kokpunkten var 370 miljoner kronor. Den hölls i stort sett på kronan. Anläggningen rymmer mängder med attraktioner och styrs av avancerad teknik.

DETTA ÄR ÅRETS BYGGE

► Årets Bygge i sin nya upplaga premierar goda exempel på det bästa byggsektorn presterar i kvalitet, samarbete, ekonomi och form. Nominerade projekt till Årets Bygge 2015 är sådana som avslutas under 2014. Bedömningen av Byggindustrins expertjury under ordförandeskap av Märten Lindström, lägger särskild vikt vid att hela processen – från byggherre, konstruktörer, entreprenörer till installatörer – har fungerat föredömligt. Tidningens artiklar utgör nomineringarna till priset Årets Bygge. När vi publicerat 20 projekt, tar en expertjury under ordförandeskap av Märten Lindström vid. I mars 2015 utses en segrare.

VI ÄR NOMINERADE

- Nr 27: Norrtälje Badhus.
- Nr 28: Gothia Towers.
- Nr 29: VHC.
- Nr 30: Dragörkajen.
- Nr 31: Norra Lanken.
- Nr 32: Kokpunkten